

Brussel, 16.11.2017
COM(2017) 668 final

2017/0301 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende het standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen in de Ministeriële Conferentie van de Wereldhandelsorganisatie wat betreft overheidsvoorraden met het oog op de continuïteit van de voedselvoorziening, handelsversturende interne steun, onder meer voor katoen, uitvoerbepkeringen op het gebied van landbouw, subsidiëring van de visserij, binnenlandse regelingen inzake diensten alsmede kmo's/transparantie van regelgevingsmaatregelen voor de handel in diensten

TOELICHTING

1. ONDERWERP VAN HET VOORSTEL

Dit voorstel voor een besluit betreft de bepaling van het namens de Unie in de 11^e Ministeriële Conferentie (MC11) van de Wereldhandelsorganisatie ("WTO") in te nemen standpunt met betrekking tot de mogelijke aanneming van verschillende besluiten over de Doha-ontwikkelingsagenda (DDA). Het voorstel heeft betrekking op overheidsvoorraden met het oog op de continuïteit van de voedselvoorziening, handelsversturende interne steun aan de landbouw, onder meer voor katoen, uitvoerbepalingen op het gebied van landbouw, subsidiëring van de visserij, binnenlandse regelingen inzake diensten alsmede kmo's/transparantie van regelgevingsmaatregelen voor de handel in diensten.

2. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

2.1. De Overeenkomst tot oprichting van de Wereldhandelsorganisatie ("WTO-overeenkomst")

De Overeenkomst van Marrakesh tot oprichting van de Wereldhandelsorganisatie ("WTO-overeenkomst") is op 1 januari 1995 in werking getreden. De Europese Unie¹ en alle 28 lidstaten zijn partij bij de overeenkomst.

2.2. De Ministeriële Conferentie van de WTO

De Ministeriële Conferentie is het hoogste besluitvormingsorgaan van de WTO en komt ten minste een keer per twee jaar bijeen. De volgende vergadering van de Ministeriële Conferentie zal plaatsvinden te Buenos Aires, Argentinië (10 tot en met 13 december 2017).

2.3. De beoogde handelingen van de Ministeriële Conferentie van de WTO

De MC11 neemt mogelijk besluiten met rechtsgevolgen aan met betrekking tot 1) overheidsvoorraden met het oog op de continuïteit van de voedselvoorziening; 2) handelsversturende interne steun, onder meer voor katoen; 3) uitvoerbepalingen op het gebied van landbouw; 4) subsidiëring van de visserij; 5) binnenlandse regelingen inzake diensten, en 6) kmo's/transparantie van regelgevingsmaatregelen voor de handel in diensten ("de beoogde handelingen").

3. NAMENS DE UNIE IN TE NEMEN STANDPUNT

Dit voorstel strekt ertoe de Unie in staat te stellen zich aan te sluiten bij een mogelijke consensus op de MC11 over de aanneming van besluiten met rechtsgevolgen met betrekking tot de hierboven vermelde onderwerpen.

Hoewel het nog niet duidelijk is of, en zo ja, in hoeverre, de WTO-leden tot een consensus zullen kunnen komen, moet de Raad ingevolge artikel 218, lid 9, VWEU het standpunt van de EU op de MC11 op voorhand bepalen².

---

¹ Besluit 94/800/EG van de Raad van 22 december 1994 betreffende de sluiting, namens de Europese Gemeenschap voor wat betreft de onder haar bevoegdheid vallende aangelegenheden, van de uit de multilaterale handelsbesprekingen in het kader van de Uruguay-Ronde (1986-1994) voortvloeiende overeenkomsten (PB L 336 van 23.12.1994, blz. 1).

² Voor zover de consensus, anders dan de momentele verwachting is, zou worden geformaliseerd in de vorm van een internationale overeenkomst tot wijziging van de WTO-overeenkomst of van een plurilaterale internationale overeenkomst tussen een aantal WTO-leden, zou de Commissie de nodige

Dit voorstel heeft betrekking op de volgende onderwerpen waarover mogelijk besluiten worden genomen:

- **overheidsvoorraden met het oog op de continuïteit van de voedselvoorziening:** de onderhandelingen zijn erop gericht tot overeenstemming te komen over een "permanente oplossing" waarmee wordt voldaan aan de doelstelling van het ministerieel besluit van Bali van 7 december 2013 inzake overheidsvoorraden met het oog op de continuïteit van de voedselvoorziening (WT/MIN(13)/38-WT/L/913), zoals uitgelegd door het latere besluit van de Algemene Raad van 27 november 2014 (WT/L/939) en door het ministerieel besluit van 19 december 2015 (WT/MIN(15)/44-WT/L/979). Een dergelijk besluit zou vergelijkbaar kunnen zijn met de tussentijdse oplossing die het actuele besluit van Bali biedt, met of zonder bijkomende voorwaarden en met of zonder een groter toepassingsgebied (om ook latere "post Bali"-programma's daaronder te kunnen laten vallen);
- **handelsverstorende interne steun aan de landbouw, onder meer voor katoen:** de onderhandelingen over handelsverstorende interne steun zijn voorzien in artikel 20 van de WTO-overeenkomst inzake de landbouw en maakten deel uit van het DDA-mandaat, zoals neergelegd in de ministeriële verklaring van Doha van 14 november 2001 (WT/MIN(01)/DEC/1). Om vaart achter het proces te zetten, heeft de EU samen met Brazilië, Colombia, Peru en Uruguay een voorstel over handelsverstorende interne steun (JOB/AG/99) ingediend (onder meer over handelsverstorende interne steun voor katoen en over overheidsvoorraden met het oog op de continuïteit van de voedselvoorziening). De EU moet haar steun uitspreken voor een eventueel op de MC11 bereikte oplossing op het gebied van handelsverstorende interne steun, onder meer voor katoen;
- **uitvoerbepalingen:** de onderhandelingen over strengere disciplines inzake uitvoerverboden en -bepalingen als bedoeld in artikel 12, lid 1, van de WTO-overeenkomst inzake de landbouw zijn voorzien in artikel 20 van die overeenkomst en maken deel uit van de DDA-onderhandelingen. Gezien het belang van deze kwestie voor het proces van hervorming van de landbouw en voor de overgang naar een billijk en marktgeoriënteerd systeem voor de handel in landbouwproducten moet de Unie haar steun uitspreken voor een oplossing op het gebied van uitvoerbepalingen, voor zover die wordt bereikt;
- **subsiëring van de visserij:** de onderhandelingen over subsidiëring van de visserij maken deel uit van de DDA en de afschaffing van bepaalde visserijsubsidies is voorzien in duurzameontwikkelingsdoelstelling 14, streefdoel 6, van de VN ("SDG 14.6"), die door de staatshoofden en regeringsleiders in 2015 is overeengekomen. De EU heeft bij de WTO een voorstel over dit onderwerp ingediend (TN/RL/GEN/181/Rev.1). De onderhandelingen zijn gaande, en de Unie moet haar steun uitspreken voor een oplossing op dit gebied, voor zover die wordt bereikt;
- **binnenlandse regelingen:** de onderhandelingen over binnenlandse regelingen inzake diensten waren voorzien in artikel VI, lid 4, van de Algemene Overeenkomst betreffende de handel in diensten van de WTO (GATS). De afgelopen maanden is vooruitgang geboekt met betrekking tot binnenlandse regelingen, wat heeft geleid tot een voorstel voor een geconsolideerde onderhandelingstekst dat wordt gesteund door

---

voorstellen overeenkomstig artikel 218, lid 6, VWEU doen nadat de teksten zijn aangenomen en zijn opengesteld voor aanvaarding door de MC11 of door de betrokken WTO-leden tijdens de MC11.

ongeveer 50 WTO-leden (waaronder de EU). De voorgestelde disciplines inzake binnenlandse regelingen betreffen uitsluitend de vereisten en procedures met betrekking tot vergunningen en kwalificaties alsmede technische normen, en zijn van toepassing op de sectoren waar verbintenissen inzake markttoegang zijn aangegaan in het kader van de GATS. De onderhandelingen zijn gaande, en de Unie moet haar steun uitspreken voor een oplossing op dit gebied, voor zover die wordt bereikt;

- **kmo's/transparantie van regelgevingsmaatregelen voor de handel in diensten:** het DDA-mandaat voorzag in onderhandelingen over markttoegang voor niet-landbouwproducten, met inbegrip van niet-tarifaire belemmeringen. In 2017 heeft de EU bij de WTO een aan niet-tarifaire belemmeringen gerelateerd voorstel ingediend voor een "Ministerial Decision on Facilitating SME Trade: Transparency of Regulatory Measures for Trade in Goods" (TN/MA/W/144/Rev.3, met als mede-indieners Australië, Hongkong, Taiwan, Singapore en Japan). Het voorstel van de EU zou de toegang van kmo's tot het internationale handelsverkeer vergemakkelijken door grotere transparantie (kennisgeving van de definitieve teksten aan de WTO en oprichting van een openbaar register) alsmede door goede regelgevingspraktijken (openbare raadpleging van belanghebbenden over nieuwe maatregelen, toepassingsgebied beperkt tot technische handelsbelemmeringen en sanitaire en fytosanitaire maatregelen). De onderhandelingen zijn gaande, en de Unie moet haar steun uitspreken voor een oplossing op dit gebied, voor zover die wordt bereikt.

Aangezien er momenteel over alle elementen van het mogelijke Buenos Aires-pakket wordt onderhandeld, verwacht de Commissie dat de Raad zijn besluit over het standpunt van de EU met betrekking tot de uitkomst van de onderhandelingen zal vaststellen zodra er voldoende duidelijkheid ten aanzien van de desbetreffende teksten komt, mogelijk tijdens de vergadering van de Ministeriële Conferentie zelf.

Het initiatief is volledig in overeenstemming met bestaande beleidsbepalingen. Soortgelijke besluiten zijn opgesteld voor eerdere vergaderingen van de Ministeriële Conferentie van de WTO, recentelijk voor de 10^e Ministeriële Conferentie van de WTO in 2015.

4. RECHTSGRONDSLAG

4.1. Procedurele rechtsgrondslag

4.1.1. Beginselen

Artikel 218, lid 9, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) voorziet in de vaststelling van besluiten tot bepaling van "*de standpunten die namens de Unie worden ingenomen in een krachtens een overeenkomst opgericht lichaam, wanneer dit lichaam handelingen met rechtsgevolgen vaststelt, met uitzondering van handelingen tot aanvulling of wijziging van het institutionele kader van de overeenkomst*".

4.1.2. Toepassing op het onderhavige geval

De Ministeriële Conferentie van de WTO is een lichaam dat is opgericht krachtens een overeenkomst, te weten de WTO-overeenkomst. Zij heeft overeenkomstig artikel IV, lid 1, van de WTO-overeenkomst de bevoegdheid besluiten te nemen inzake alle aangelegenheden vallend onder multilaterale handelsovereenkomsten, met inbegrip van besluiten met rechtsgevolgen.

De bovenbedoelde beoogde handelingen vormen handelingen met rechtsgevolgen, aangezien zij de rechten en verplichtingen van de Unie kunnen raken.

De beoogde handelingen strekken niet tot aanvulling of wijziging van het institutionele kader van de overeenkomst.

De procedurele rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is derhalve artikel 218, lid 9, VWEU.

4.2. Materiële rechtsgrondslag

4.2.1. Beginselen

De materiële rechtsgrondslag voor een overeenkomstig artikel 218, lid 9, VWEU te nemen besluit wordt in de eerste plaats bepaald door de doelstelling en de inhoud van de beoogde handeling ten aanzien waarvan namens de Unie een standpunt wordt ingenomen. Wanneer de beoogde handeling een tweeledige doelstelling heeft of bestaat uit twee componenten, waarvan er een kan worden gezien als hoofddoelstelling of overwegende component, terwijl de andere doelstelling of de andere component slechts ondergeschikt is, moet het overeenkomstig artikel 218, lid 9, VWEU te nemen besluit op één materiële rechtsgrondslag worden gebaseerd, namelijk die welke vereist is gelet op de hoofddoelstelling of de overwegende component.

4.2.2. Toepassing op het onderhavige geval

De doelstelling en de inhoud van de beoogde handelingen hebben in de eerste plaats betrekking op het gemeenschappelijke handelsbeleid, aangezien de beoogde mogelijke besluiten over onderwerpen op de DDA onder dit beleid vallen.

De materiële rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is derhalve artikel 207 VWEU.

4.3. Conclusie

De rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is artikel 207 VWEU, in samenhang met artikel 218, lid 9, VWEU.

5. BEKENDMAKING VAN DE BEOOGDE HANDELINGEN

Aangezien de handelingen van de Ministeriële Conferentie van de WTO strekken tot aanvulling van de WTO-overeenkomst, is het aangewezen deze na de aanneming ervan bekend te maken in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende het standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen in de Ministeriële Conferentie van de Wereldhandelsorganisatie wat betreft overheidsvoorraden met het oog op de continuïteit van de voedselvoorziening, handelsverstoringe interne steun, onder meer voor katoen, uitvoerbepalingen op het gebied van landbouw, subsidiëring van de visserij, binnenlandse regelingen inzake diensten alsmede kmo's/transparantie van regelgevingsmaatregelen voor de handel in diensten

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 207, lid 4, in samenhang met artikel 218, lid 9,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Overeenkomst van Marrakesh tot oprichting van de Wereldhandelsorganisatie ("WTO-overeenkomst") is door de Unie gesloten bij Besluit 94/800/EG van de Raad van 22 december 1994³ en is op 1 januari 1995 in werking getreden.
- (2) Ingevolge artikel IV, lid 1, en artikel IX, lid 1, van de WTO-overeenkomst kan de Ministeriële Conferentie van de Wereldhandelsorganisatie ("WTO") besluiten bij consensus nemen.
- (3) De Ministeriële Conferentie van de WTO neemt tijdens haar 11^e vergadering van 10-13 december 2017 mogelijk besluiten aan inzake overheidsvoorraden met het oog op de continuïteit van de voedselvoorziening, handelsverstoringe interne steun, onder meer voor katoen, uitvoerbepalingen op het gebied van landbouw, subsidiëring van de visserij, binnenlandse regelingen inzake diensten alsmede kleine en middelgrote ondernemingen/transparantie van regelgevingsmaatregelen voor de handel in diensten.
- (4) Het is passend het standpunt te bepalen dat namens de Unie moet worden ingenomen in de Ministeriële Conferentie van de WTO, voor zover deze besluiten rechtsgevolgen kunnen hebben.
- (5) De 11^e Ministeriële Conferentie van de WTO wordt door de leden van de WTO beschouwd als de laatste gelegenheid om tot een permanente oplossing voor de kwestie van overheidsvoorraden met het oog op de continuïteit van de voedselvoorziening te komen. Deze doelstelling werd geformuleerd in het ministerieel besluit van Bali van 7 december 2013 inzake overheidsvoorraden met het oog op de continuïteit van de voedselvoorziening (WT/MIN(13)/38-WT/L/913), zoals uitgelegd en opnieuw bevestigd door latere besluiten. De Unie moet in dit verband haar steun uitspreken voor een permanente oplossing voor de kwestie van overheidsvoorraden

---

³ PB L 336 van 23.12.1994, blz. 1.

met het oog op de continuïteit van de voedselvoorziening, voor zover deze wordt bereikt.

- (6) De onderhandelingen over handelsversturende interne steun zijn voorzien in artikel 20 van de WTO-overeenkomst inzake de landbouw en maken samen met die over steun voor katoen deel uit van de Doha-ontwikkelingsagenda (DDA). In dit verband heeft de EU in 2017 samen met Brazilië, Colombia, Peru en Uruguay een voorstel over handelsversturende interne steun (JOB/AG/99) ingediend (onder meer over handelsversturende interne steun voor katoen en over overheidsvoorraden met het oog op de continuïteit van de voedselvoorziening). Gezien het belang van deze kwestie en het feit dat de Unie een van de indieners van het voorstel was, moet de Unie haar steun uitspreken voor een oplossing op het gebied van handelsversturende interne steun, onder meer voor katoen, voor zover die wordt bereikt.
- (7) De onderhandelingen over strengere disciplines inzake uitvoerverboden en -beperkingen als bedoeld in artikel 12, lid 1, van de WTO-overeenkomst inzake de landbouw zijn voorzien in artikel 20 van die overeenkomst en maken deel uit van de DDA-onderhandelingen. Gezien het belang van deze kwestie voor het proces van hervorming van de landbouw en voor de overgang naar een billijk en marktgeoriënteerd systeem voor de handel in landbouwproducten moet de Unie haar steun uitspreken voor een oplossing op het gebied van uitvoerbeperkingen, voor zover die wordt bereikt;
- (8) De onderhandelingen over subsidiëring van de visserij maken deel uit van de DDA en de afschaffing van bepaalde visserijsubsidies is als prioriteit aangemerkt in duurzameontwikkelingsdoelstelling 14, streefdoel 6, van de VN ("SDG 14.6"), die door de staatshoofden en regeringsleiders in 2015 is overeengekomen. Gezien het belang van deze kwestie voor handel en duurzame ontwikkeling en het feit dat de Unie een van de indieners van het desbetreffende voorstel was, moet de Unie haar steun uitspreken voor een oplossing ter zake, voor zover die wordt bereikt.
- (9) De onderhandelingen over binnenlandse regelingen inzake diensten waren voorzien in artikel VI, lid 4, van de Algemene Overeenkomst betreffende de handel in diensten van de WTO (GATS) en maken deel uit van de DDA. Er zou een oplossing kunnen worden bereikt op het gebied van uitvoering van maatregelen, onafhankelijkheid, transparantie, technische normen, uitwerking van maatregelen alsmede speciale en gedifferentieerde behandeling. Gezien het vergevorderde stadium waarin de besprekingen zich bevinden en gezien het systemische belang om tot een besluit ter zake te komen, moet de Unie, die tevens een van de indieners van het desbetreffende voorstel is, haar steun uitspreken voor een oplossing ter zake, voor zover die wordt bereikt.
- (10) De onderhandelingen over de markttoegang voor niet-landbouwproducten maken deel uit van het DDA-mandaat en omvatten tevens niet-tarifaire belemmeringen. De EU heeft in 2017 bij de WTO een voorstel ingediend voor een "Ministerial Decision on Facilitating SME Trade: Transparency of Regulatory Measures for Trade in Goods" (TN/MA/W/144/Rev.3). Dit besluit zou, in zijn geheel of met een beperkter dan wel breder toepassingsgebied, op de MC11 kunnen worden aangenomen. Gezien het belang van deze kwestie en het feit dat de Unie een van de indieners van het voorstel was, moet de Unie haar steun uitspreken voor een oplossing op basis van het EU-voorstel, voor zover die wordt bereikt.

- (11) De Unie wordt overeenkomstig artikel 17, lid 1, van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) in de Ministeriële Conferentie van de WTO vertegenwoordigd door de Commissie,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Het namens de Unie op de 11^e zitting van de Ministeriële Conferentie van de Wereldhandelsorganisatie in te nemen standpunt luidt als volgt:

het standpunt van de Unie op de 11^e Ministeriële Conferentie van de Wereldhandelsorganisatie luidt dat de Unie zich aansluit bij de consensus die de leden van de WTO bereiken met het oog op de aanneming van besluiten met betrekking tot overheidsvoorraden met het oog op de continuïteit van de voedselvoorziening, handelsversturende interne steun, onder meer voor katoen, uitvoerbepkeringen op het gebied van landbouw, subsidiëring van de visserij, binnenlandse regelingen inzake diensten alsmede kmo's/transparantie van regelgevingsmaatregelen voor de handel in diensten.

Artikel 2

Dit besluit is gericht tot de Commissie.

Gedaan te Brussel,

*Voor de Raad
De voorzitter*